

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33, E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

**Національна соціальна сервісна
служба України**

**Рівненська обласна військова
адміністрація**

Рівненська обласна рада
(до відома)

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України
«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина. На підставі статей 1, 19-1 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» під час виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, працівниками Секретаріату Уповноваженого виявлено порушення прав людини у діяльності комунального закладу «Дубенський будинок-інтернат для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю» Рівненської обласної ради (далі – Будинок-інтернат, заклад).

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто

не повинен зазнавати тортур або жорстокого, нелюдського або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, а також погіршення умов перебування підопічних в інтернатних закладах.

Усупереч наведеним вимогам законодавства під час відвідування закладу групою НППМ 06.09.2023 виявлено порушення прав людини та суттєві недоліки у його діяльності, що потребують вжиття невідкладних заходів реагування щодо усунення виявлених порушень та недоліків, причин та умов, що їм сприяють, притягнення винних осіб до відповідальності. Детальний опис виявлених порушень наведено у звіті (копія додається).

Системний та комплексний характер виявлених порушень прав людини у діяльності закладу може свідчити про нездійснення Національною соціальною сервісною службою України як центральним органом виконавчої влади належного контролю за дотриманням державних стандартів та вимог законодавства під час надання соціальних послуг.

Під час огляду підвального приміщення Будинку-інтернату, яке визначено як укриття, встановлено, що його приміщення потребують ремонту та не можуть експлуатуватись як захисна споруда, оскільки не відповідають вимогам наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 “Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту” (далі – Вимоги).

Усупереч пункту 2 Розділу 2 Вимог, підвальне приміщенні не забезпечене контейнерами для зберігання продуктів харчування та засобами надання медичної допомоги.

У порушення пункту 6 розділу 2 Вимог, входи до фонду захисних споруд не забезпечують вільного доступу усередину приміщень, можливості користуватися ними особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення. На входах відсутні пандуси для забезпечення вільного користування сховища особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення.

Адміністративні приміщення та санітарно-гігієнічні кімнати Будинку-інтернату, що розташовані переважно на другому поверсі будівлі, не пристосовані для забезпечення потреб осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення у відповідності до Державних будівельних норм України В.2.2-40:2018 «Державні будівельні норми. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» (далі - ДБН В.2.2-40:2018).

Усупереч вимогам пункту 11.9 ДБН В.2.2-40:2018, санітарно-гігієнічні приміщення Будинку-інтернату не обладнані тривожною сигналізацією.

Ребра першої та останньої сходинки сходових маршрутів закладу не промарковані засобами тактильного орієнтування, що не відповідає вимогам пункту 8.2 ДБН В.2.2-40:2018.

В порушення пункту 8.3 ДБН В.2.2-40:2018, у Будинку-інтернаті відсутні тактильні інформаційні покажчики шрифтом Брайля.

Всупереч пункту 6.3.3 ДБН В.2.2-40:2018, жодний ліфт у Будинку-інтернаті не працює. У 2022 році встановлено новий ліфт. Проте досі Адміністрацією закладу не вжито заходів щодо введення його в експлуатацію. Зазначене унеможлиблює самостійний доступ підопічних до приміщень, які розташовані на першому поверсі будівлі, а також прогулянок подвір'ям з 2022 року.

В порушення вимог пунктів 6, 8, 11 Типового положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2020 № 772, у більшості підопічних, яким встановлена група інвалідності, відсутні актуальні (оновлені, переглянуті) індивідуальні плани реабілітації та індивідуальні програми реабілітації.

Маніпуляційний кабінет медичної частини не повною мірою відповідає вимогам Державних будівельних норм В.2.2-10-2001 “Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я”, оскільки в ньому також відсутній облік вологості повітря (гігрометри).

У маніпуляційному кабінеті не забезпечено дотримання вимог наказів Міністерства охорони здоров'я України щодо універсальних методів профілактики професійних заражень інфекціями, що передаються через кров, у тому числі ВІЛ, а саме наказу Міністерства охорони здоров'я України від 25.05.2000 № 120 “Про вдосконалення організації медичної допомоги хворим на ВІЛ-інфекцію / СНІД” та спільному наказу Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 23.11.2007 № 740/1030/4154/321/614а “Про заходи щодо організації профілактики передачі ВІЛ від матері до дитини, медичної допомоги і соціального супроводу ВІЛ-інфікованих дітей та їх сімей”, якими встановлено порядок дій з медичними інструментами, які мають контакт з кров'ю пацієнта (обробка, знезараження, утилізація), що збільшує ризик травмування персоналу необробленими інструментами та підвищує небезпеку професійних заражень інфекціями, що передаються через кров.

У порушення «Державних санітарно-протиепідемічних правил і норм щодо поводження з медичними відходами», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 08.06.2015 № 325, заклад не укладав угоду зі спеціалізованою установою щодо утилізації медичних відходів.

На складі зберігаються продукти харчування, строк придатності яких спливає, що свідчить про недотримання гігієнічних вимог, передбачених Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів».

Всупереч абзацу 1 пункту 3 розділу Х Державного стандарту, Мінімальним нормам забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення, визначених наказом Міністерства соціальної політики України від 19.08.2015 № 857, Будинок-інтернат не забезпечено в достатній кількості одягом і взуттям.

Програми індивідуальної реабілітації мешканців виконуються не у повному обсязі, всупереч вимогам статті 38 Закону України «Про основи соціальної захищеності людей з інвалідністю в Україні».

Організація питного режиму у Будинку-інтернаті здійснюється неналежним чином, не забезпечено вільного доступу підопічних до питної води. Не надано підтвердження щодо відповідності води, яка використовується у Будинку-інтернаті, вимогам Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12.05.2010 № 400.

З огляду на численність порушень прав людини, їх комплексний та системний характер, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до пункту 1 Положення про Національну соціальну сервісну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.08.2020 № 783 (далі – Положення про Нацсоцслужбу), діяльність Нацсоцслужби спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра соціальної політики України;

згідно з підпунктом 5 пункту 4 Положення про Нацсоцслужбу Національна соціальна сервісна служба України здійснює контроль за дотриманням державних стандартів надання соціальних послуг;

відповідно до пункту 2 частини 1 статті 2, пункту 1 частини 1 статті 13, пункту 9 частини 1 статті 16 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» до відання місцевих державних адміністрацій належить вирішення питань охорони прав, свобод і законних інтересів громадян на відповідній території, а також здійснення державного контролю за додержанням законодавства з питань охорони здоров'я;

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Національній соціальній сервісній службі України, Рівненській обласній військовій адміністрації розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених порушень, зокрема організувати та провести перевірку дотримання державних стандартів надання соціальних послуг комунальним закладом «Дубенський будинок-інтернат для громадян похилого віку та осіб з

інвалідністю» Рівненської обласної ради, його відповідності Критеріям діяльності надавачів соціальних послуг, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185. За результатами заходів контролю вжити вичерпних заходів реагування.

2. Рівненській обласній військовій адміністрації вжити заходів контролю та нагляд за додержанням законодавства про охорону здоров'я у діяльності закладу.

3. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення винних осіб до відповідальності.

4. Про результати розгляду подання та вжиті заходи у місячний строк повідомити Уповноваженого, додавши на підтвердження відповідну інформацію та копії документів.

Звертаю увагу, що відповідно до статті 188-40 Кодексу України про адміністративні правопорушення, невиконання законних вимог Уповноваженого тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: звіт про результати відвідування комунального закладу «Дубенський будинок-інтернат для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю» Рівненської обласної ради на 11 арк. у 1 прим.

**Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Українець Тетяна 0689925858

